

פסק דין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1313554/3

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב דוד יוסף – נשיא, הרב שלמה שפירא, הרב מימון נהרי

המערער (משיב בערעור שכנגד): פלוני (ע"י ב"כ עו"ד אבי גפן)
נגד
המשיבה (מערערת בערעור שכנגד): פלונית (ע"י ב"כ עו"ד גדי אפריאט)

הנדון: חיוב כתובה בנסיבות המורות שהגירושין יצאו מהאיש אף שהאישה תבעה אותם; טענת
'כתובה מוגזמת'; פשרה בסכום הכתובה

פסק דין

לפנינו ערעור האיש וערעור שכנגד של האישה על פסק דין של בית הדין האזורי פתח תקווה
מיום י"ט בסיוון התשפ"ג (8.6.2023) שבו נפסק בדעת הרוב שעל האיש לשלם כתובה
בסך 300,000 ש"ח. לדעת המיעוט על האיש לשלם 120,000 ש"ח.

הכתובה נקובה בסכום של 900,000 ש"ח. ובית הדין קיים דיונים מספר בתביעה זו,
קודם שפסק, וניסה להביא את הצדדים להצעת פשרה שלא צלחה.

בית דיננו שמע את הצדדים ובאי כוחם באורך רוח ועיין בחומר הרב שבתיקים ובכלל
זה בתיקי בית הדין האזורי – כתבי תביעה, פרוטוקולים והחלטות בית הדין וסיכומי הצדדים,
בכתבי הערעור והתשובה של הצדדים.

מן המקובץ עולה כדלהלן:

ביום ..... נישאו הצדדים זה לזה כדת משה וישראל. לצדדים אין ילדים.

בי"ט באלול התשע"ט (19.9.2019) ניתן בבית המשפט צו הרחקה הדדי, ומיום זה עזב
האיש את הבית לצמיתות.

בב' בטבת התש"ף (30.12.2019) הגישה האישה תביעה לגירושין ותביעה לתשלום
הכתובה בסך 900,000 ש"ח. בכתב התביעה פירטה כנגד האיש טענות על בגידה, על
אלימות מילולית ונפשית, על כפייה להפלה, על ביצוע עבירות מין באינטרנט ועל עזיבת
הבית לעיתים קרובות.

בתאריך ד' שבט תשפ"א (17.1.2021) התגרשו הצדדים והותירו את ההכרעה בתביעת
הכתובה לדיון לאחר סידור הגט.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין קיים, כאמור, דיונים מספר שבהם נחקרו הצדדים ואף הציע לצדדים פשרה.

בהחלטת בית הדין מיום ט"ו במרחשוון התשפ"א (2.11.2020) נאמר:

קיימת הסכמה בין הצדדים להתגרש כפי שעלה בדיון שנערך ביום
13.9.20.

נקודת המחלוקת היא באשר לגובה הכתובה. לדעת האישה יש לדון
ולחייב את מלוא הכתובה.

לדעת הבעל יש לקצוב את הכתובה על סך של 180,000 ש"ח קודם
סידור הגט.

לאור האמור ייקבע מועד לדון בתביעת הכתובה.

הדיון נועד לחקירות הצדדים.

יחד עם זאת, בית הדין פונה לבאי כוח הצדדים להידבר ביניהם ולהגיע
להסכמה בנושא תשלום הכתובה. וזאת כדי לקדם את ענין סידור הגט.

עד כאן.

לאחר דיונים נוספים הצליח בית הדין להביא את הצדדים להסכמה וכך נכתב בפרוטוקול
מהדיון מיום ד' בשבט התשפ"א (17.1.2021):

הופיעו הצדדים.

ב"כ האישה: עו"ד גדי אפריאט; ב"כ הבעל: עו"ד אבי גפן.

בית הדין: תצהיר לפרוטוקול לגבי הכתובה.

הבעל: אני חוזר ואומר שהסכום הדמיוני נכתב לכבוד אב הכלה. אני
רציתי לרשום בהתחלה 50,000 ש"ח, ואז אבא שלה אמר: "לא, תכתוב
900,000 ש"ח."

אין לי מאיפה להביא סכום כזה. אם בית הדין ידון בכתובה אני לוקח
בחשבון שבית הדין יתחשב במצב היום וכן שאני רוצה להקים בית חדש
בישראל.

בית הדין: ואם בית הדין יחייב אותך בסכום המלא תיתן גט?

הבעל: לא, אני מוכן לסכום של 300,000 ש"ח.

בית הדין: הצדדים הסכימו לעשות כעת סידור גט ואחר כך לדון בכתובה.

בתאריך הנ"ל התגרשו הצדדים.

עד כאן תקציר עובדתי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

טיעונים מרכזיים של האיש

לטענת האיש שגה בית הדין בדעת הרוב כשקבע סכום מופרז, סכום כתובה שהוא 'אסמכתא' על פי כללי ההלכה. המערער מציין לפסיקות של 120,000 ש"ח כפשרה.

עוד הוא טוען כי האישה הגישה נגד האיש תלונות במשטרה, וכך היא שגרמה לגירושין – ממנה יצאו הגירושין, והיא מפסידה כתובה.

עוד הוא טוען כי מדובר בנישואין קצרים ביותר של כשלוש שנים וכי האכשה זכתה בכספים שקיבלה מאבי האיש לסיוע בדירה ואין כפל זכויות.

עוד הוא טוען כי ההקלטות שהמציאה האישה לבית הדין לא אושרו.

עוד הוא טוען כי הסכום נרשם לאחר לחץ של אבי האישה תחת החופה ונעשה לכבוד בעלמא.

לסיכום: המערער עותר לביטולו של פסק הדין ולהעמדת הכתובה על סך 120,000 ש"ח ובתשלומים, מאחר שאין לאיש כסף שכן הוא אינו עובד כיום.

תגובות וטיעונים מרכזיים של האישה

לטענת האישה הסכום שנקבע בדעת הרוב הוא סכום סביר ואין בו 'אסמכתא'. אפשר וצריך לחייב בסכום גבוה יותר.

התלונות שהוגשו נחקרו במשטרה והוגש כנגד האיש כתב אישום, האיש הגיע לעסקת טיעון, הורשע וגם נענש בגין אלימותו.

ההקלטות אמינות מה גם שהאיש הודה בבגידה. המשיבה מציינת לפרוטוקולים של בית הדין ועוד היא מציינת לתכתובות של 'וואטסאפ' שאי אפשר לזייף ושבהן ראיות לביסוס טענתה לבגידת האיש ולאלימותו.

האיש ידע על הסכום שנקבע לו בכתובה ולא התנגד.

תביעת אבי האיש כנגד האישה בטענה למתנה על סכום של 200,000 ש"ח נדחתה בבית המשפט ולטענת האישה היא אינה חייבת לאבי האיש כלל.

לסיכום: האישה עותרת לדחות את הערעור האיש על הסף ולקבל את הערעור שלה – להגדיל את הסכום של התשלום.

הכרעת בית הדין

לאחר שמיעת טענות ומענות הצדדים והעיון בחומר הרב שבתיקים עמדת בית הדין שיש לדחות את שני הערעורים ולקבל את עמדת הרוב.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נימוקינו

סכום הכתובה נקבע בהתאם לשיקול דעתו של בית הדין האזורי המכיר את הצדדים היטב לאחר שקיים דיונים מספר שבהם נחקרו הצדדים ולאחר שבית הדין עיין בסכומים ובחומר שהמציאו לפניו הצדדים וקיבל את הכרעתו בהתאם לשיקוליו במקרה זה שבו האיש נחשד בבגידה והמעין בחומר שבתיק יראה נכוחה שיש 'רגליים לדבר', ואף יותר מכך, כטענת האישה.

כמו כן האיש נמצא אשם ונשפט לעבודות שירות, מה שמצביע שהגשת התביעה של האישה לגירושין נעשתה בלי ת-ברירה עקב אלימות פיזית, מילולית ונפשית ולא בגלל רצון האישה לפרק את מערכת הנישואין.

עוד עולה כי האיש הגיש לראשונה לבית משפט תביעה לחלוקת רכוש ופירוק שיתוף ב"א באלול התשע"ט (11.9.2019) עוד קודם לתביעת הגירושין, ומכאן שהוא הגורם לגירושין: תביעה שכזו כמוה כתביעה לפירוק מערכת הנישואין, וכנהוג ומקובל בפסיקות בתי הדין, שכן 'אם אין בית אין היכן להשכין שלום בית'.

בנסיבות אלו נמצא אפוא שהאיש הוא שגרם את פירוק מערכת הנישואין במעשיו הנלווים, ואין אלא להלין על עצמו. אין כל עילה הלכתית שתפסיד האישה את תשלום כתובתה המגיע לה על פי דין מכוח התחייבות מפורשת של האיש.

משורת הדין הבעל חייב לשלם את מלוא הכתובה. האיש לא המציא עילה שתפסיד האישה מהכתובה שהתחייב לה פרט לגובה הסכום.

נציין כי לאישה מגיע תשלום כתובה בעת הגירושין כל עוד לא נמצאה עילה הלכתית המנויה בפוסקים וכמובא בשולחן ערוך אבן העזר (סימנים עד, עז, קטו, קטז, קיז, קיט, קיח וקנד), והואיל והאיש לא הצביע על עילה הלכתית להפסד הכתובה, אין מקום לדון אם האישה זיפה או לא זיפה את התמלולים לטיעוניה בעניין הבגידה, שכן לא מצאנו בהלכה שבעל שלא בגד באשתו פטור מתשלום כתובה. חובת תשלום הכתובה עומדת מכוח תקנת חכמים לביסוס וחיזוק המשפחה היהודית ולא ניתנים 'פרסים' של פטור לבעל טוב, יהיה אשר יהיה, אם לא נמצא באשתו עילה הלכתית שבגינה תפסיד את הכתובה, וכמו שמצאנו באמוראים שלא גרשו את נשותיהם הרעות בגלל כתובתן המרובה – ראה מסכת יבמות דף ס"ג ע"א וע"ב ודוק מיניה.

באשר להתערבות בית הדין בסכום שנקבע כפשרה, אחרי שהודע לצדדים שבית הדין בפסק דינו ישקול לפשר, יש שתי עילות שאין סיבה לבית הדין דנן להתערב:

א. האיש עצמו הסכים בפרוטוקול הדיון בטרם סידר את הגט שניתן באותו יום לסכום של 300,000 ש"ח, וכמו שציטטנו מפרוטוקול הדיון. וכך, גם אם נניח כטענת האיש שלא התכוון לשלם סך זה אלא הסכים להחלטה שתחייבו עד לסכום זה, הרי שעדיין האיש ידע שהסכמה שכזו עשויה להתקבל בבית הדין, ובמיוחד כשלדעת הרוב יש עילות מוצדקות

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

להותיר את מלוא חיוב הכתובה בגין התרשמותם מאיש שהתרוועע עם נשים, נהג באלימות מילולית ונפשית קשה נגד האישה והואשם בבית משפט על מעשיו.

הפחתת שני שלישי מהסכום הנקוב בכתובה דיה גם בפשרה ובגין מעשיו ייתכן שהיא מעל ומעבר למה שהיה צריך להפחית מחיובו, ואין הצדקה להתערבותו.

נציין שכשלושה חדשים קודם לכן כתב בית הדין בהחלטתו שהאיש דורש לשלם רק 180,000 ש"ח, אולם במועד סידור הגט הסכים לתת יותר, והואיל ומדובר במועד הסמוך לסידור הגט ברור שמה שהסכים בדיון זה הוא הקובע.

ב. בהתאם לתקנות הדיון (תקנה קלה) אין לבית הדין סמכות להתערב בפסיקות והחלטות בית הדין אלא אם שגה בדין או טעה בשיקול דעת בטעות הנראית לעין, ואי אפשר לומר שגובה הפשרה הוא טעות הנראית לעין.

בנסיבות מקרה זה שבו בית הדין הכיר את הצדדים לפני ולפנים במהלך שנים של דיונים, חזה במו עיניו את השתלשלות העניינים ולאחר בחינה מדוקדקת של הנתונים העובדתיים שהונחו לפניו הגיע למסקנה הלכתית שאין עילה הלכתית לפטור את האיש מתשלום הכתובה, אלא שהתחשב בו בהפחתת שני שלישים מהסכום לאחר שראה בדיון שהאיש הסכים לסכום זה – לבית הדין דגן אין עילה מוצדקת להתערב בנימוקי פסק הדין המנומק היטב ומבוסס באסמכתאות הלכתיות וראויות.

בית הדין מציין ששאלת 'כתובה מוגזמת' הגובלת בדין 'אסמכתא' שנויה במחלוקת בין הפוסקים והדיינים ולא מצאנו להתערב בשיקולי בית הדין שפסק הפחתת שני שלישי מהסכום.

נימוקים הללו יפים גם באשר לערעור הנגדי של האישה המערערת לחייב בסכום גבוה יותר ממה שפסקו לה בדעת הרוב.

לסיכום: לא מצאנו כל עילה הלכתית שבגינה תפסיד האישה מכתובתה.

אין עילה להתערב בשיקולי דעת הרוב שהפחיתו מסכום הכתובה שני שלישים לאור חילוקי הדעות שיש בין הדיינים בשאלה מה הסכום שנחשב 'אסמכתא' ובפרט שהאיש עצמו הסכים לכך טרם סידור הגט.

פסק דין – מסקנות והוראות

לאור האמור פוסק בית הדין:

א. שני הערעורים נדחים בהיעדר עילה מוצדקת על פי ההלכה ועל פי תקנות הדיון להתערב בנימוקי דעת הרוב בפסק הדין האזורי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. מכיוון שערעור הבעל מחוסר עילה עניינית כלשהו, מפני שלאור החומר שבתיק טענות האישה נכונות ומוצדקות ויש יותר מעילה אחת לחייב את הבעל בגירושין ומשכך ודאי שהוא חייב בכתובה.

לפיכך יש לחייבו בהוצאות האישה בסך 5,000 ש"ח שיועברו לאישה מהערובה שהפקיד הבעל. שאר הערובה תוחזר לו.

ג. לעומת זאת ערעור האישה הוא ערעור שכנגד שהוגש בשל ערעור הבעל.

מלבד זאת ערעורה צודק בעיקרו, שמכיוון שהבעל חייב בכתובה לכאורה מצד פשרה שמפשרים, שיעור הפשרה צריכה להיות על סך 600,000 ₪, אלא שבנסיבות העניין אין מקום להתערב בפשרה שקבע בית הדין.

הערובה שהפקידה תוחזר לה במלואה.

ד. בית הדין מורה על סגירת התיקים.

ניתן ביום כ"ה בטבת התשפ"ה (27.1.2025).

הרב מימון נהרי

הרב שלמה שפירא

הרב דוד יוסף – נשיא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה

גט

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL

